

CONTRIBUINT A L'AGENDA GLOBAL

22 – 26 de setembre de 2004

Direcció: Mireia Belil
Directora de Diàlegs – Fòrum Barcelona 2004
www.barcelona2004.org

Codirectors: María Elena Agüero, Pere Almeda, Toni Comín, José Luis Herrero, Francesc Mateu, Pedro Ralda, Rajeev Sethi, Jamie Skinner, Sean Southey, Sarah Tyler, Martín Varsavsky, Josep Xercavins

Coordinadora : Malva Calzado – Diàlegs-Fòrum Barcelona 2004
mcalzado@barcelona2004.org

Contribuint a l'Agenda Global aborda alguns dels temes cabdals i innovadors que marquen l'agenda global del segle XXI i que han de ser plenament assumits i implementats per avançar cap a un món millor.

Durant cinc mesos els diàlegs del Fòrum han apostat per sumar esforços entre diferents agents, com ara les institucions internacionals, ONG, fundacions, entitats acadèmiques, *think tanks*, associacions culturals, xarxes, empreses i sindicats, entre d'altres.

Aquest diàleg és l'exemple de la cooperació entre actors amb interessos i visions diferents, ja que compta en el comitè de programa amb organitzacions tan diverses i de renom internacional com l'Asian Heritage Foundation, l'Asociación Española de Ciencia Política y de la Administración (AECPA), el Centre de Treball i Documentació (CTD), el Club de Madrid, l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS), l'Institut d'Estudis Autònoms, el Forum of Federations, la Fundació Alfons Comín, la Fundació Carles Pi i Sunyer, la Fundació Catalunya Segle XXI, la Fundació Jaume Bofill, la Fundación Alternativas, la Fundación para las Relaciones Internacionales y el Diálogo Exterior (FRIDE), la Fundación Varsavsky, Global Leaders for Tomorrow, l'Institut Esquerra XXI, Intermón Oxfam, The World Conservation Union (UICN), Transparency International, UBUNTU – Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil i el Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD).

Aquestes organitzacions comparteixen un espai de diàleg on organitzen sessions, taules rodones i debats que seran generalistes i globals en l'aproximació, i intentaran complementar la diversitat de temes que el Fòrum ha anat tractant a través dels diàlegs, i que formen part de l'agenda de la humanitat per al segle XXI.

L'estructura d'aquest diàleg de clausura és multifacètic ja que ofereix al participant seguir diversos itineraris, en paral·lel o consecutius, cosa que li permetrà triar els temes que més l'interessin. Aquests itineraris acabaran amb una sessió plenària el dia 26 al matí en què es presentaran les conclusions dels diferents panells, i es farà la cloenda dels diàlegs del Fòrum.

El diàleg **Contribuint a l'Agenda Global** respon a tres preguntes bàsiques:

- Quins són els reptes que la humanitat ha d'afrontar al començament del segle XXI?
- Qui són els actors que han de gestionar-los, i quin és el paper de la societat civil?
- Quins són els nous valors, actituds i comportaments per aconseguir el canvi?

Quin futur, què cal fer, qui ho ha de fer i com ho hem de fer són les preguntes que estan darrera de les reflexions que s'exposaran al llarg de la última setmana del Fòrum Universal de les Cultures.

En el primer bloc tractarem principalment temes com la relació entre democràcia i pobresa, el (des)ordre social global, o la millora del sistema de finançament dels bens bàsics i el comerç just.

En el segon, dialogarem sobre els nous agents de canvi global i la tan esperada i necessària reforma del sistema de Nacions Unides i del sistema d'institucions internacionals.

Per acabar, en el tercer bloc s'abordaran temes com la implementació de la democràcia respectant i integrant la diversitat, la lluita contra la corrupció en un món globalitzat i la importància de respectar i potenciar la biodiversitat i el patrimoni intangible.

Tots aquests diàlegs aportaran una part dels nous valors, actituds i comportaments que el Fòrum Universal de les Cultures vol promoure com a llegat per a la comunitat internacional i la humanitat.

SESSIÓ INAUGURAL

Dimecres, 22 de setembre de 2004

09.30-10.30

Discurs de benvinguda i presentació del Diàleg, els objectius i els itineraris a càrrec de

Pere Almeda, coordinador de l'itinerari 6 sobre Democràcia i Diversitat

Francesc Mateu, director del Projecte Comerç amb Justícia, Intermón Oxfam, Espanya

Rajeev Sethi, director, The Asian Heritage Foundation, Índia

Conferència inaugural a càrrec de:

Ervin Laszlo, pensador, científic i fundador del Club de Budapest, Hongria

Moderat per **Pedro Ralda**, coordinador de Diàlegs, Fòrum Universal de les Cultures –
Barcelona 2004

ITINERARI 1: DEMOCRÀCIA I POBRESA

Organitzat per: Club de Madrid, FRIDE - Fundación para las Relaciones Internacionales y el Diálogo Exterior

Secretaria: María Elena Agüero, José Luís Herrero

22 de setembre del 2004

11.00-13.30

La democràcia ajuda a combatre la pobresa?

S'ha parlat i escrit molt sobre la relació entre democràcia i creixement econòmic, però no es pot dir el mateix en cas de la relació entre democràcia i pobresa. L'estudi d'aquesta relació és, no obstant això, fonamental ja que només entenent-la es pot arribar a comptabilitzar la lluita contra la pobresa i la democratització, i a refutar l'opinió que els règims totalitaris són la millor opció política en països amb grans bosses de pobresa.

Alguns estudis elaborats sobre el tema revelen que els règims democràtics no aconsegueixen necessàriament millors resultats que els règims totalitaris en termes de reducció de la pobresa. De fet, existeixen exemples notoris de tot al contrari: Corea del Sud, Taiwan i Singapur han aconseguit una disminució dràstica de la pobresa en bona part sota règims autoritaris.

Teòricament, en un sistema democràtic com més gran és la proporció de la població que viu en la pobresa, més gran és la capacitat que té d'influir en el govern perquè porti a terme polítiques de lluita contra la pobresa. En realitat, aquest axioma no ha quedat demostrat. Alguns autors expliquen aquesta paradoxa aparent amb l'argument que l'electorat que viu en la pobresa té tendència a inclinar-se per l'opció política que els promet una acció directa contra la pobresa – ajudes econòmiques directes per pal·liar en part la seva situació a curt termini– en lloc de reformes estructurals que portarien a una reducció de la pobresa potser més lenta però sostenible.

És possible combinar l'acció directa contra la pobresa amb mesures estructurals a mitjà i llarg termini? Com pal·liar el terrible impacte de la pobresa actual mentre es duen a terme els ajustaments necessaris per reduir-la en el futur? Què es pot fer per garantir que un règim democràtic pugui emprendre les mesures estructurals necessàries per a una reducció sostenible de la pobresa?

L'activitat proposada per Club de Madrid i FRIDE pretén motivar la reflexió sobre aquestes qüestions amb un objectiu clar: promoure la idea que democratització i lluita contra la pobresa són processos compatibles i interdependents en el món en vies de desenvolupament.

Andrés Allamand, Consultor del Banc Interamericà de Desenvolupament, Xile

Edmundo Jarquín, cap de divisió d'Estat, Governabilitat i Societat Civil del BID, Nicaragua

Deepa Narayan, assessora especial en matèria de reducció de la pobresa i de les xarxes de gestió econòmica del Banc Mundial, Washington D.C, EUA

Georges Nzongola-Ntalaja, director del Centre de Governabilitat Democràtica d'Oslo, Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), República Democràtica del Congo

Moderador: **Sean Carroll**, director de projectes, Club de Madrid, Espanya

ITINERARI 2: COM FER JUSTA LA GLOBALITZACIÓ?

Moviments socials i acadèmics en debat.

Organitzat per: Fundació Catalunya Segle XXI / Fundació Alfons Comín / Fundació Alternatives / Institut Esquerra XXI / Centre de Treball i Documentació

Secretaria: Toni Comín, Michael Donaldson

En les darreres dècades l'economia mundial ha viscut un intens procés d'internacionalització dels mercats, allò que generalment es coneix pel nom de globalització econòmica. Tanmateix, aquest procés no ha estat acompanyat d'una internacionalització de les regles i els instruments polítics que permetin governar aquests nous mercats globals amb eficàcia i legitimitat.

Estem deixant enrere unes economies nacionals en què l'Estat tenia la possibilitat de garantir l'estabilitat dels mercats així com la distribució equitativa dels seus beneficis, i assistim a la constitució d'un capitalisme integrat a escala mundial, fortament desregulat i profundament desequilibrat, en què els interessos de les nacions riques prevalen sistemàticament sobre els dels països en vies de desenvolupament.

Les institucions financeres i econòmiques multilaterals, ara per ara, no són prou democràtiques o no tenen suficient capacitat com per garantir un govern just de la globalització. Cal dissenyar i crear els mecanismes que permetin posar la prosperitat dels mercats mundials al servei de tothom i, molt especialment, dels països més pobres, per tal de reduir les desigualtats que caracteritzen l'actual fase neoliberal de la globalització.

Dimecres, 22 de setembre de 2004

15.30-17.30

Finançar les necessitats bàsiques dels pobles del sud i eradicar la pobresa. El rol del Banc Mundial.

Avui el món encara afronta uns nivells de pobresa inacceptables: una de cada dues persones viu amb menys de dos dòlars al dia, una de cada cinc no té accés a aigua potable i un nen de cada tres pateix malnutrició. Segons l'ONU (PNUD i UNICEF) finançar les necessitats bàsiques de tots els habitants del planeta que ara no les tenen satisfetes suposaria una despesa anual de 80.000 milions de dòlars, menys de l'1% del PIB mundial. S'han de crear mecanismes de redistribució a escala global i un sistema fiscal mundial (per exemple, un Fons Mundial contra la Pobresa) per tal de cobrir les necessitats bàsiques dels pobles del Sud.

Luis de Sebastián, catedràtic d'economia aplicada d'ESADE-URL, Espanya

Jean Ziegler, Comissionat especial a la ONU per al dret a l'alimentació, Ginebra, Suïssa

Moderador: **Toni Comín**, professor de Ciències Socials d'ESADE-URL, Espanya

Dijous, 23 de setembre de 2004

15.30 – 17.30

Posar el comerç internacional al servei del desenvolupament. El rol de la Organització Mundial del Comerç

El comerç internacional està sotmès avui a un doble tracte profundament injust. Aquells mercats on els països en vies de desenvolupament tenen forts avantatges competitius estan fortament regulats (proteccionisme agrícola dels països rics, normes de protecció de la propietat intel·lectual, etc.) per tal d'impedir la lliure competència. Per contra, aquells mercats on la regulació afavoriria sobretot els països en vies de desenvolupament (mercats de matèries primeres com el cacau o el cafè) estan totalment en mans de les forces del lliure mercat. Cal

regular el comerç mundial per tal de posar-lo al servei del desenvolupament dels països del Sud i eradicar la pobresa.

Martin Khor, Director, Third World Network, Bangkok, Tailàndia

Daniel Rodrik, professor de política econòmica internacional a la John F. Kennedy School of Government, Universitat de Harvard, EUA

Kevin Watkins, director de l'Informe sobre Desenvolupament Humà del PNUD i exdirector d'Investigació d'Oxfam Internacional

Moderador: **Àngel Martínez González-Tablas**, catedràtic d'economia internacional i desenvolupament de la Universidad Complutense de Madrid, Espanya

17.30 – 18.00

Pausa cafè

18.00 – 20.00

Regular democràticament els mercats financers globals. El rol del Fons Monetari Internacional

Durant la dècada dels anys noranta, els mercats financers globals han sofert una successió de crisis que han colpejat durament el creixement econòmic de molts països en vies de desenvolupament, moltes vegades amb efectes socials devastadors. Cal regular els mercats financers globals per evitar-ne la inestabilitat i les tendències especulatives, per tal que el desenvolupament social dels països emergents no estigui en mans d'uns actors financers privats que no es fan responsables de les conseqüències de les seves decisions sobre els ciutadans del Sud.

Bernard Cassen, membre del Consell Internacional del Fòrum Social Mundial, professor emèrit de la Universitat París VIII, França

Daniel Cohen, professor d'economia de la Universitat Paris-I, França

Jacques Nikonoff, president d'ATTAC, França

Moderador: **Ramon Torrent**, catedràtic d'economia política de la Universitat de Barcelona, Espanya

ITINERARI 3: COM FER JUST EL COMERÇ GLOBAL? **Moviments socials, polítics i acadèmics en debat.**

Organitzat per: Intermón Oxfam

Secretaria: Francesc MATEU

"...Seguir els vincles entre el comerç i la pobresa serà un treball complex i frustrant, atès que el que a un li agradaria saber és desconegut..."

Alan Winters a "Trade, Income Disparity and Poverty", 2000

En el món globalitzat de principis del segle XXI, el comerç és una de les majors forces vinculada a les nostres vides. El comerç mundial té el potencial per actuar com a motor poderós per a la reducció de la pobresa, així com a motor per al creixement econòmic. Podrem respondre a aquesta paradoxa en benefici de la majoria del món?

Dimecres, 22 de setembre de 2004

18.30 – 20.30

Liberalització comercial i eradicació de la pobresa: lliçons per al segle XXI

L'eliminació de les barreres comercials en els països rics produiria clars beneficis per als països pobres. Un procés de liberalització dissenyat adequadament i aplicat de manera progressiva pot ser també beneficiós per a les poblacions pobres dels països en vies de desenvolupament.

Són les condicions dels préstecs vinculats als programes del Banc Mundial i del Fons Monetari Internacional part del problema o part de la solució?

David Dollar, director de polítiques per al desenvolupament del Banc Mundial

Kevin Watkins, director de l'Informe sobre Desenvolupament Humà del PNUD i exdirector d'Investigació d'Oxfam Internacional, Nova York, EUA

Moderador: **José Antonio Sanahuja**, professor de Relacions Internacionals a la Universitat Complutense de Madrid

Dijous, 23 de setembre de 2004

11.30-13.30

Serveix l'Organització Mundial del Comerç als interessos del desenvolupament?

Tot i que molts defensen l'OMC com una de les poques organitzacions internacionals efectives altres creuen que genera més problemes que els que soluciona. Aquest desacord s'explica, en part, per la manca de democràcia interna d'aquesta institució. Podria sobreviure l'OMC a un mecanisme democràtic de presa de decisions? Quins són els beneficis concrets per al desenvolupament de la Ronda de Doha?

Pierre Defraigne, director general adjunt de la direcció general de comerç, Comissió Europea, Brussel·les, Bèlgica

Martin Khor, director, Third World Network, Bangkok, Tailàndia

Patrick Low, director d'investigació, Organització Mundial del Comerç, Ginebra, Suïssa

Kevin Watkins, director de l'Informe sobre Desenvolupament Humà del PNUD i exdirector d'Investigació d'Oxfam Internacional, Nova York, EUA

Moderador: **Fernando Gualdoni**, periodista de *El País*, Espanya

ITINERARI 4: AGENTS DE CANVI GLOBAL

Organitzat per: Fundación Varsavsky

Secretaria: Waya Quiviger y Martín Varsavsky

Malgrat que el nombre de persones al món que viuen en l'extrema pobresa ha disminuït notablement (del 29% el 1990 al 23% el 1999), gairebé 1.200 milions de persones sobreviuen amb menys d'un dòlar al dia. Les desigualtats són molt grans. Actualment, els ingressos mitjans als 20 països més rics del món són 37 vegades superiors als que tenen els 20 països més pobres. Als països amb més desigualtats, el 20% de la població més pobra rep poc més del 2% de la renda nacional, mentre que el 20% més ric es queda amb més del 60%. Amb aquest rerafons de desigualtat i pobresa imparable, el món és testimoni d'una recrudescència d'accions terroristes, de nous conflictes armats i de violacions constants dels drets humans.

Davant la incompetència i els errors dels actuals governs i organismes mundials, els ciutadans i les ONG internacionals han decidit intervenir i tractar els problemes mundials pel seu compte. Aquests actors autoproclamats han assumit les obligacions que la comunitat internacional és incapaç o no està disposada a complir.

Aquesta conferència analitzarà qui són aquests agents del canvi global, què és el que fan, i per què consideren que la seva funció és tan important.

Dijous, 23 de setembre de 2004

15.30-16.45

Per què són necessaris els agents de canvi global?

Amb gairebé 1.200 milions de persones que viuen amb menys d'un dòlar al dia, la pobresa i les injustícies socials estan molt presents a l'agenda global. En realitat, com i per què han fracassat els governs i les institucions internacionals a l'hora de tractar aquests problemes mundials? De quina manera aquest fracàs dona un nou paper a la societat civil i les ONG?

Muzong Kodi, director per a l'Àfrica i l'Orient Mitjà de Transparency International, Alemanya

Daniel Lubetzky, director general i fundador de la Fundació Peaceworks, EUA

Charmian Gooch, director de Global Witness, Regne Unit

Rafael Vila-Sanjuan, director general de Metges sense Fronteres (MSF), Bèlgica

Moderador: **Rebecca Mackinnon**, CNN, docent de mitjans de comunicació a la John F. Kennedy School of Government de la Universitat de Harvard, EUA

16.45-17.15

Pausa cafè

17.15-18.45

Qui regula i coordina les ONG?

Quan el mercat i els governs fracassen, això no vol pas dir que estiguin per damunt de qualsevol examen o responsabilitat. Aquests representants autoproclamats també necessiten que se'ls controli i supervisi a fi d'assegurar la qualitat constant de la seva assistència.

Com es pot jutjar aquesta responsabilitat i qui ho ha de fer?

Quines estratègies haurien de fer servir els organismes d'assistència o ajuda humanitària a fi de coordinar més bé els seus esforços en els països respectius?

Fernando Castelló, president, Reporters sense Fronteres, Espanya
Paola Ghillani, directora general de la Max Havelaar Foundation, Suïssa
Jean-Paul Marthoz, director de premsa internacional, Human Rights Watch, Bèlgica

Moderador: **David Bonbright**, conseller delegat, Access, Regne Unit

18.45 – 19.15

Pausa

19.15-20.45

El paper de la societat civil i les ONG en la lluita contra la pobresa i la injustícia

Quins són els problemes del món que els governs actuals, les organitzacions internacionals i les empreses no aconsegueixen resoldre?

Quines solucions alternatives proposen els representants privats i la societat civil? I de quina manera funcionen?

Quina possible societat podem reconèixer entre tots els públics d'interès per millorar les vides de les persones menys privilegiades d'aquest món?

Kumi Naidoo, secretari general i conseller delegat de Civicus: World Alliance for Citizen Participation, EUA

Diego Hidalgo, president de FRIDE – Fundación para las Relaciones Internacionales y el Diálogo Exterior, Espanya

Charmian Gooch, director de Global Witness, Regne Unit

Lena Slachmuis, director del Studio Ijambo, Search for Common Ground, Burundi

Moderadora: **Rebecca Mackinnon**, CNN, docent de mitjans de comunicació a la John F. Kennedy School of Government de la Universitat de Harvard, EUA

Divendres, 24 de setembre de 2004

09.30-11.00

Partenariat global: una nova solució?

Sovint els representants del canvi global creuen que ells s'han d'adaptar més que no pas els governs i les institucions multilaterals per salvar les desigualtats i les injustícies del món. De fet, potser la resposta és una societat global entre tots els jugadors mundials: governs, institucions multilaterals, empreses i societat civil. Quins són els temes mundials que requereixen coalicions i cooperació d'aquest tipus? I com s'haurien de crear aquestes societats?

Jeremy Hobbs, director executiu, Oxfam International, Regne Unit

Jean-François Rischard, vicepresident del Banc Mundial a Europa, Paris, França

Morten Rostrup, expresident de Médecins sans Frontières (MSF), Oficina Internacional, Bèlgica

Bjorn Stigson, World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), Ginebra, Suïssa

Moderador: **Andrew McLaughlin**, conseller polític Senior, Google Inc., EUA

11.00-11.30

Pausa cafè

11.30-12.30

Què puc fer individualment per canviar el món?

Persones amb una història diferent comparteixen els seus èxits i estratègies per fer del món un lloc millor.

Diego Hidalgo, president de FRIDE - Fundación para las Relaciones Internacionales y el Diálogo Exterior, Espanya

H. Peter Karoff, fundador i president de Philanthropic Initiative, EUA

Lena Slachmuis, directora del Studio Ijambo, Search for Common Ground, Burundi

Scott Painter, director executiu, We are the Future, EUA

Moderador: **Martín Varsavsky**, fundador i president de la Fundació Varsavsky, Espanya

12.30-14.00

Construint la democràcia

En una època en què els ciutadans han perdut la fe en els seus governs i les institucions que els defensen, les ONG i les organitzacions de les bases estan assumint un paper proactiu quant a construir la democràcia en ambients políticament inestables. Aquest taller tractarà principalment els temes següents:

Entendre per què moltes persones desconfien de les institucions democràtiques tant a Occident com a la resta del món

Definir tots els obstacles a la democràcia que existeixen a les zones en vies de desenvolupament

Presentar algunes estratègies que ofereixen les ONG i les persones per reforçar i posar en pràctica els valors i les institucions democràtiques.

Per a cadascun dels punts anteriors, els ponents utilitzaran exemples concrets de cadascuna de les respectives regions d'interès (Àfrica, l'Orient Mitjà, el Sud-est Asiàtic...)

Hafsat Abiola, fundadora i directora de la Iniciativa Kudirat per a la Democràcia (KIND), Nigèria

Giampiero Alhadeff, secretari general de Solidar, Bèlgica

Mohammad Darawshe, director d'Orient Mitjà, Onevoice, an Initiative of the Peaceworks Foundation, Israel

Jean-Paul Marthoz, Director internacional d'informació, Human Rights Watch, Bèlgica

Kumi Naidoo, secretari-general i conseller delegat de Civicus World Alliance for Citizen Participation, EUA

Moderador: **Joshua C. Ramo**, soci administrador de l'Oficina de John L. Thornton a Goldman Sachs, Xina

15.30-17.00

Els emprenedors socials: respostes locals a reptes globals

Quan els mercats no aconsegueixen guanyar, els empresaris socials hi intervenen per aconseguir un canvi perdurable. Aquestes persones extraordinàries plantegen maneres concretes i efectives de tractar la salut, l'educació, els problemes relacionats amb el medi ambient i d'oferir assistència a les persones que en necessiten als seus països respectius.

Daniel Lubetzky, director general i fundador de la Fundació Peaceworks, EUA

Jeroo Billimoria, director executiu, Child International, Països Baixos

Mel Young, president, International Networks of Street Papers, Regne Unit

Moderadora: **Pamela Hartigan**, directora general de la Fundació Schwab for Social Entrepreneurship, Suïssa

17.00-17.30

Pausa cafè

17.30-19.00

Nous líders per al nou mil·lenni

Paul Meyer, director general de Voxiva, EUA

Andrew McLaughlin, conseller polític Senior, Google Inc., EUA

Paola Ghillani, directora general de la Max Havelaar Foundation, Suïssa

Moderador: **Martín Varsavsky**, fundador i president de la Fundació Varsavsky, Espanya

19.00-20.30

Una avaluació del moviment de la societat civil: quins progressos s'han aconseguit?

Representants del canvi global, com ara ONG i organitzacions privades, reclamen que estan fent un paper que els governs i les institucions de Nacions Unides no poden assumir adequadament a l'hora de tractar la pobresa, la gana i la injustícia al món. De fet, quins resultats concrets han aconseguit fins ara? I quina mena de paràmetres fan servir aquests representants per avaluar la seva actuació?

Hafsat Abiola, fundadora i directora de la Iniciativa Kudirat per a la Democràcia (KIND), Nigèria

Jeremy Hobbs, director executiu, Oxfam Internacional, Regne Unit

Ibrahim Osman, Director de la divisió de polítiques i relacions, Federació Internacional de les Societats de la Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja, Suïssa

Salil Shetty, director de la campanya per als Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de NU, EUA

Moderador: **Joshua C. Ramo**, soci administrador de l'Oficina de John L. Thornton a Goldman Sachs, Xina

ITINERARI 5: LA REFORMA DEL SISTEMA DE NACIONS UNIDES I DEL SISTEMA D'INSTITUCIONS INTERNACIONALS

Organitzat per: UBUNTU – Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil

Secretaria: Josep Xercavins, Manuel Manonelles

El fet que cada vegada siguem més conscients de la importància de l'existència d'unes institucions internacionals democràtiques i eficients per tal de contribuir a la solució dels problemes mundials greus ha afavorit l'emergència de diverses iniciatives que tracten temes de reforma del sistema internacional.

El Fòrum UBUNTU –Fòrum Mundial de Xarxes de la Societat Civil, que sorgeix l'any 2001 a Barcelona, a partir d'una crida de Federico Mayor Zaragoza– emmarca aquest itinerari dins la "**Campanya Mundial per una profunda Reforma del Sistema d'Institucions Internacionals**", que té per objectiu promoure aquesta reforma per poder afrontar els greus problemes mundials.

Les propostes de reforma de les Nacions Unides i d'altres institucions internacionals, com les institucions de Bretton Woods o l'Organització Mundial del Comerç, són múltiples i diverses. Es pretén crear un espai per **debatre propostes existents** sobre la reforma del sistema d'institucions internacionals, presentar i discutir noves alternatives, afavorir la **interacció entre els diversos actors** governamentals i no governamentals que tinguin interès per aquests temes, detectar punts en comú i divergències entre les diverses posicions i, fins i tot, **explorar les possibilitats d'avançar cap a objectius** comuns en el context mundial actual.

Dijous, 23 de setembre de 2004

15.30-16.45

Plenària inaugural

Arquitectura institucional per a una democràcia mundial
Reformes institucionals per a la pau, la seguretat i la justícia al món
Institucions per a polítiques socials, mediambientals i econòmiques

A càrrec de:

Mireia Belil, Directora de Diàlegs, Fòrum Universal de les Cultures, Espanya
Asharose M. Migiro, Ministra de Desenvolupament Comunitari, Tanzània
Mayor Zaragoza, president de la Fundació para una Cultura de Paz, Espanya
Josep Xercavins, coordinador del secretariat, Fòrum Ubuntu, España

16.45-17.00

Pausa cafè

17.00-19.00

Tres sessions paral·leles

A) Assemblea General de Nacions Unides i Parlament Mundial

Richard Falk, Universitat de Princeton, EUA
Guido de Marco, expresident de Malta i de l'Assemblea General de Nacions Unides
Heidi Hautala, membre del parlament finlandès

Moderador: **Ngairé Woods**, Universidad de Oxford, Regne Unit
Relator: **Ilari Rantakari**, Procés de Hèlsinki

B) Reforma del Consell de Seguretat

Mário Soares, expresident de Portugal

Antonio Guerreiro, Ministeri d'Assumptes Exteriors, Brasil

Poul N. Rasmussen, Global Progressive Forum, membre del Parlament Europeu, Brussel·les, Bèlgica

Moderador: **J. Christer Elfverson**, Club de Madrid

Relator: **Nadia Johnson**, WEDO

C) Reforma en profunditat de les Institucions Bretton Woods i de la seva relació amb Nacions Unides; reforma en profunditat de les polítiques financeres i econòmiques mundials

Jose Olívio Oliveira, CIOSL

Dennis Brutus, 50 Years Enough Network

Ann Pettifor, New Economics Foundation (NEF)

Moderadora: **Sara Longwe**, The African Women's Development and Communications, FEMMET

Relatora: **John Foster**, North-South Institute

Divendres, 24 de setembre de 2004

09.00-11.00

Tres sessions paral·leles

A) Arquitectura institucional: ONU, agències de NU, Institucions Bretton Woods, Organització Mundial del Comerç; sobirania d'estats, participació d'altres actors (societat civil, corporacions, autoritats locals, etc.); reformes de documents fundacionals

Ezra Mbogori, MWENGO

Kumi Naidoo, secretari general i conseller delegat de Civicus: World Alliance for Citizen Participation, EUA

Antonio Papisca, Universitat de Pàdua, Itàlia

Moderador: **Jim Garrison**, president, State of the World Forum, EUA

Relator: **Jorge Nieto**, Centro Internacional para una Cultura Democràtica

B) El paper de l'Assemblea General; forces de pau

Mohamad el Fatah Naciri, Director de la missió a Espanya de la Lliga Àrab

Membre de la Federació Internacional de la Creu Roja*

Edoardo Greppi, World Political Forum

Moderador: **Roberto Savio**, Chair Inter Press Service International Association, Itàlia

Relator: **Patricio Rodé**, Pax Romana MIIC

C) Reforma en profunditat de la Organització Mundial del Comerç i de la seva relació amb Nacions Unides; reforma en profunditat de les polítiques comercials mundials

Nitin Desai, antic sub-secretari general de NN.UU, Índia
Sami Nair, membre del Parlament Europeu
Roberto Bissio, coordinador, Social Watch

Moderador: **Jeremy Hobbs**, Oxfam International, Regne Unit
Relator: **Lorna Gold**, CIDSE

11.00-11.30

Pausa

11.30- 13.30

Tres sessions paral·leles

A) Governança democràtica global i institucionalització a diferents escales (global, regional, estatal, subestatal, local)

Brigitta Dahl, Cardoso Panel
Cândido Grzybowski, director, Institut Brasiler d'Anàlisi Socioeconòmica (IBASE), Rio de Janeiro, Brasil
Elisabeth Gateau, Ciudades y Gobiernos Locales Unidos, Barcelona, Espanya

Moderador: **Nigel Martin**, Forum Internacional de Montreal
Relator: **Muthoni Wanyeki**, FEMMET

B) Justícia mundial; universalització del Tribunal Internacional de Justícia, Tribunal Penal Internacional; universalització dels drets humans

Bill Pace, World Federalist Movement
Membre de la Comissió Global sobre la Immigració Internacional*
Jonathan O'donohue, Amnistia Internacional

Moderador: **José Vidal-Beneyto**, periodista, España
Relator: **Judith Oder**, Interights

C) De l'ECOSOC a un consell de seguretat econòmic, social i mediambiental

Oscar de Rojas, UN Financing for Development Office
Samir Amin, Forum Tiers Monde, Senegal
Deepak Nayyar, Universitat de Delhi, Índia

Moderador: **Dennis Pamlin**, World Wide Fund For Nature Internacional (WWF), Gland, Suïssa
Relator: **Kristin Dawkins**, IATP

15.30-17.00

Informe dels relators i debat final

17.00 – 17.30

pausa cafè

17.30 – 19.00

Plenària de cloenda

A càrrec de:

Federico Mayor Zaragoza, president de Fundación para una Cultura de Paz, Espanya

Salil Shetty, director de la Campanya del Mil·lenni de Nacions Unides, Nova York, EUA

Josep Xercavins, coordinador del secretariat, Fòrum UBUNTU, Espanya

Ministeri d'Assumptes Exteriors i de Cooperació Internacional*, Espanya

*Per confirmar

ITINERARI 6: DIÀLEGS GLOBAIS SOBRE DEMOCRÀCIA I DIVERSITAT

Organitzat per: Fundació Carles Pi i Sunyer/ Fundació Jaume Bofill
Institut d'Estudis Autonòmics /Institut de Ciències Polítiques i Socials/ Forum of Federations /
Associació Espanyola de Ciència Política i de l'Administració

Secretaria: Pere Almeda, Miquel Ballabriga i Diana Chebenova

En l'inici del segle XXI, la reflexió sobre els models d'organització política segueix sent més vigent que mai, davant els desafiaments dels diferents processos globals que viu el planeta. Els objectius de l'organització d'una conferència internacional sota el títol *Diàlegs Globals sobre democràcia i diversitat* s'emmarquen en el debat per millorar les formes de govern i aprofundir i consolidar els sistemes democràtics, des del prisma del federalisme i formes d'organització política.

En les societats complexes d'avui, governar és una tasca que escapa al control exclusiu i jerarquitzat de l'Estat. Els límits territorials es desdibuixen, les identitats culturals i nacionals conviuen en un veïnatge immediat i la sobirania —com a pretensió de control polític exclusiu i indivisible— esdevé més que mai una ficció. Actualment es parla de “govern en xarxa” quan es descriu aquesta situació. Una de les respostes als reptes que planteja prové de l'experiència històrica dels federalismes de diversos estats i es concreta en les noves formulacions que les propostes federalitzants adopten avui dia a escala estatal i a nivell transestatal, com és el cas de la Unió Europea.

El Fòrum Universal de les Cultures 2004 esdevé un escenari privilegiat en el qual el contingut d'una conferència d'aquestes característiques proporciona una dimensió excepcional que reflecteix un debat viu en moltes parts del nostre món, on el 40% de la humanitat viu en un país organitzat sobre la base d'un sistema federal. La intenció no és definir les virtuts o deficiències del federalisme, sinó contribuir a un debat sense prejudicis, evitant simplificacions i oferint concepcions i praxis allunyades d'opcions polítiques o ideològiques predeterminades, des de la pluralitat més àmplia possible.

Sobre la base d'un programa estructurat entorn de les preguntes i les problemàtiques existents de molts països federals o no federals, es busca compartir experiències i aprendre de les perspectives comparades que aporten els acadèmics, polítics de tot el món, confrontant diferents teories, punts de vista i experiències, per a una millor adequació dels diferents sistemes polítics a una realitat plural i complexa.

Dissabte, 25 de setembre de 2004

09.30-10.45

Federalisme: democràcia i diversitat

Conferència inaugural a càrrec de **John Kincaid**, president de l'Associació Internacional de Centres per a Estudis Federals

10.45-11.15

Pausa

11.15-13.45

Democràcia, federalisme i globalització

Al llarg dels últims anys l'evolució de les democràcies occidentals ha anat en paral·lel a la reflexió sobre els seus fonaments, els seus límits i les seves possibilitats de desenvolupament. Avui dia, alguns macroconceptes clau de la política contemporània com ara liberalisme,

il·lustració, nacionalisme, ciutadania, desenvolupament, federalisme, etc., es troben en un període de reformulació sia per raons de caire tècnic sia per altres de caire pràctic. Es tracta de conceptes i pràctiques que es veuen obligats a readaptar-se a un context presidit per processos de globalització econòmica i tecnològica, i per l'emergència d'un creixent pluralisme social i cultural (migracions, moviments socials, nacionalismes no estatals, moviments indígenes, etc.). I això no pot deixar d'afectar directament també a les estructures i a la legitimitat del federalisme democràtic en l'era de la globalització.

President de la taula: **Josep Maria Vallès**, conseller de justícia de la Generalitat de Catalunya

Ramazan Abdulatipov, diputat i exprimer ministre de la Federació Russa
Marco Aurelio García, conseller delegat d'affers internacionals del govern de Brasil
Major Dalbir Singh, secretari, All India Congress Comitè, Nova Delhi, Índia

Moderador: **Fernando Vallespín**, catedràtic de ciències polítiques i administració de la Universitat Autònoma de Madrid, Espanya

13.45-15.30

Dinar

15.30-18.00

Identitat, diversitat i democràcia

A principis del segle XXI, les democràcies i les institucions internacionals tenen plantejat el repte de procedir a una millor acomodació política de societats que ara són més interdependents i més plurals en termes culturals i nacionals. Es tracta d'un repte que, en última instància, replanteja bona part de les idees que tradicionalment han fornit de legitimitat les democràcies: la igualtat política i la ciutadania en una època d'importants migracions; la pretesa neutralitat cultural de l'estat; els nacionalismes en l'època de la globalització; la representació democràtica en societats no homogènies; el constitucionalisme en l'era de la diversitat; l'ampliació i revisió d'alguns drets o l'adaptació del federalisme i dels processos d'integració política en un món molt més complex que el de fa només poques dècades. Aquests fenòmens estan suposant una adaptació tant pels conceptes i teories liberaldemocràtiques clàssiques, com per les institucions i processos de decisió col·lectiva vinculats al constitucionalisme tradicional i a les institucions internacionals.

President de la taula: **Jordi Pujol**, expresident de la Generalitat de Catalunya

Jean-François Gaudreault -Desbiens, professor de Dret, Universitat de Toronto, Canadà

Alex Ekwueme, exvicepresident de Nigèria

Xóchitl Gálvez, oficina de Representació per al Desenvolupament dels Pobles Indígenes, Mèxic

Dusan Sidjanski, Centre Europeu de la Cultura, Ginebra, Suïssa

Moderador: **Ferran Requejo**, catedràtic de ciències polítiques de la Universitat Pompeu Fabra

ITINERARI 7: DIVERSITAT CULTURAL, DIVERSITAT BIOLÒGICA I ELS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT DEL MIL·LENNI

Organitzat per: UICN - Unió Mundial per a la Natura i el PNUD - Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament

Secretaria: Jamie Skinner, Puri Canals, Sean Southey, Ferran Cabrero i Gonzalo Oviedo

La UICN –Unió Mundial per a la Natura– i la Iniciativa Equator del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD) han decidit ajuntar esforços a fi d'organitzar una jornada de discussions sobre Diversitat Cultural, Diversitat Biològica i els Objectius de desenvolupament del mil·lenni, el dia 25 de setembre de 2004, com part del diàleg *Contribuint a l'Agenda Global*.

Les relacions entre diversitat biològica i diversitat cultural, particularment en el context dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (MDG, per les sigles en anglès), són un tema d'especial importància per a la Iniciativa Equator i la UICN.

¿Hi ha relacions positives entre el cada vegada més acceptat enfocament «biocultural» de la conservació i les MDG, com també la meta 2010 per aturar la pèrdua de biodiversitat? ¿És pertinent tractar dels lligams entre diversitat biològica i diversitat cultural a fi de reduir la pobresa? ¿Quin valor té, per a les organitzacions de conservació i de desenvolupament, com la UICN i el PNUD, tractar temes de diversitat cultural com una part més dels seus programes relacionats amb les MDG i la meta 2010?

La UICN farà el seu Tercer Congrés Mundial de la Conservació al novembre del 2004 amb el tema Pobles i Natura: un Sol Món. El Congrés, la congregació més gran de la comunitat de conservació del món, vol explorar i demostrar com el coneixement ambiental assolit els darrers anys es relaciona amb els reptes mundials més urgents sobre desenvolupament i sostenibilitat.

En aquest sentit, el Fòrum Universal de les Cultures de Barcelona ofereix una plataforma creativa i adient per enriquir el debat sobre aquests temes i per alimentar les deliberacions del Congrés de la UICN. Els resultats del Fòrum de Barcelona sobre els lligams entre diversitat biològica i diversitat cultural es portaran al Congrés de la UICN i s'espera que constitueixin un suport substancial per ampliar la comprensió i l'estima de la comunitat de conservació pel valor de la diversitat cultural a fi d'assolir les MDG i la meta 2010.

Dissabte 25 de setembre de 2004

09.30-11.00

Salut, pobresa, conservació i cultura

Aquesta sessió explora les connexions i determinacions culturals del benestar humà i de la gestió dels ecosistemes i la biodiversitat. Les interaccions humanes amb la natura es produeixen per mitjà de models culturals creats per les comunitats humanes al llarg de la història, i aquestes interaccions influeixen al seu torn en l'evolució de les cultures en un sentit molt ampli i a través de processos dinàmics.

¿Quins són els principals punts de trobada entre conservació, cultura, salut i pobresa? ¿En quines condicions les estratègies de conservació de la biodiversitat i dels recursos naturals poden contribuir d'una manera tangible al benestar humà i a la reducció de la pobresa? ¿Quin paper pertoca a les dimensions culturals i a la diversitat cultural a l'hora d'entendre i gestionar d'una manera eficaç les relacions entre conservació, pobresa i salut? Vet aquí unes quantes de les preguntes que aquesta sessió mirarà de respondre, a fi d'identificar possibles línies d'acció que permetin de contribuir al compliment de les Metes de Desenvolupament del Mil·lenni i del Pla d'Implementació de la Cimera Mundial de Desenvolupament Sostenible.

El discurs de benvinguda l'oferirà **Gonzalo Oviedo**, Assessor de Política Social, UICN, Gland

David J. Rapport, professor de la Facultat de Disseny de l'Ambient i Desenvolupament Rural, Universitat de Guelph

H. Kamal Batanouny, Universitat d'El Caire, Egipte

Ranjith Mahindapala, coordinador adjunt de programes per a la regió d'Àsia, UICN

Moderador: **Thierno Kane**, director de la divisió de les organitzacions de la societat civil, PNUD, Nova York, EUA

11.00-11.30

Pausa

11.30-13.00

Pèrdua de biodiversitat i extinció d'espècies: les implicacions que té per a les cultures

La discussió sobre la capacitat humana d'afrontar els riscos per a la biodiversitat i l'equilibri del planeta creats pel canvi global, incloent-hi la globalització, els problemes de seguretat mundial i el canvi climàtic, porta necessàriament a tenir en compte algunes variables culturals. Una de les més importants és el canvi cultural i la consegüent pèrdua de coneixements i valors culturals de les societats tradicionals; la seva adaptació a la dinàmica dels ecosistemes va necessitar segles o mil·lennis i pot desaparèixer en tan sols una generació.

Aquesta sessió discutirà el concepte de vulnerabilitat de les societats humanes deguda als canvis en els ecosistemes i la pèrdua de la diversitat biològica deguda al canvi global, les seves implicacions per a la sostenibilitat i la diversitat de les cultures, i les opcions de treball per enfortir la capacitat d'adaptació de les societats humanes, especialment de les més amenaçades, a l'esmentat canvi global. Examinarà la importància que per a les cultures té l'objectiu de fer revertir la pèrdua de biodiversitat per a l'any 2010 i les accions estratègiques que això implica.

Luisa Maffi, presidenta, Terralingua

Martí Boada, ICTA, Universitat Autònoma de Barcelona, Espanya

Aroha Te Pareake Mead, Aotearoa, Nova Zelanda, UICN Councillor

Moderador: **Gonzalo Oviedo**, assessor de política social, UICN, Gland

15.30-17.00

La dimensió cultural de la sostenibilitat – Enfocament per ecosistemes, resolució de conflictes i pobles indígenes

L'«enfocament per ecosistemes» va sorgir com una resposta a les preocupacions de la societat sobre la necessitat i les formes d'equilibrar les necessitats humanes, la conservació dels ecosistemes i la productivitat econòmica

L'enfocament per ecosistemes reconeix que les formes de gestió responen sempre a decisions i preferències socials, les quals són determinades pel context cultural dels grups humans; per tant, en principi es pot afirmar que les formes de gestió dels ecosistemes que més s'adapten a les interaccions entre els grups humans i la natura són les que s'han definit culturalment a través de llargs processos d'interacció i d'influència mútua entre natura i cultura. Per aquest mateix motiu, «no existeix una sola via correcta d'assolir l'enfocament per ecosistemes per a la gestió dels recursos de terres, hídrics i vius. Els principis subjacents es poden traduir, d'una manera flexible, per abordar qüestions de gestió en diferents contextos socials» (ibíd.).

Aquesta sessió examinarà les interrelacions entre gestió d'ecosistemes i diversitat cultural, dins el concepte i el compromís d'aplicació de l'enfocament per ecosistemes. Farà ressaltar lliçons apreses sobre la integració explícita de la dimensió cultural en la gestió de paisatges terrestres i

marins emprant l'enfocament per ecosistemes i oferirà recomanacions sobre com conciliar millor els objectius de conservació de la diversitat biològica i de la diversitat cultural en aquest context.

Nellys Palomo, K'inal Antzetik, Mèxico

Lucy Mulenkei, xarxa d'informació indígena, Kenya

Vicky Tauli-Corpuz, directora general de Tebtebba Foundation i membre expert permanent del Fòrum sobre temes indígenes, Filipines

Alejandra Pero, assessora política, Divisió de les organitzacions de la societat civil-PNUD, Nova York, EUA

Moderador: **Aroha Te Pareake Mead**, Aotearoa, Nova Zelanda, UICN Councillor

17.00-17.30

Pausa cafè

17.30-19.30

Mercats, negocis i medi ambient – La responsabilitat social de les corporacions en relació amb la conservació de la biodiversitat i les cultures

Un dels grans problemes i desafiaments de la globalització econòmica i l'expansió dels mercats és el manteniment de la diversitat cultural. Per la seva naturalesa, l'expansió dels mercats i de les formes productives a escala global implica l'homogeneïtzació de procediments econòmics, la universalització de valors i preferències de consum, i la substitució de béns i serveis dissenyats i creats localment per d'altres de dissenyats i sovint també creats deslocalitzadament.

En l'àmbit de les cultures tradicionals, dels pobles indígenes i d'altres grups culturalment vulnerables, l'expansió dels mercats condueix fins i tot a la seva dissolució i a la pèrdua definitiva de les mateixes cultures.

Ara bé, ¿tenen també aquests fenòmens aspectes positius per a la diversitat biològica i la diversitat cultural? ¿Tenen el potencial de reduir o eliminar les seves repercussions negatives i crear més aviat efectes positius? ¿Quines opcions hi ha de treballar en aquesta direcció?

Aquesta sessió explorarà la forma en què els mercats poden funcionar d'una manera més sostenible, tant des del punt de vista econòmic com ecològic i social, i com poden contribuir a la vitalitat i la diversitat de les cultures. Parlarà, a més, del paper de les estructures de governança en la tasca de fer que les companyies i els mercats esdevinguin més responsables envers les necessitats de supervivència i enfortiment de les cultures, i també envers la necessitat de conservar la diversitat biològica. S'explorarà com el comerç, la inversió i els negocis poden esdevenir més útils i importants si es relacionen amb la conservació de la biodiversitat, les millores en la qualitat dels mitjans de vida i el respecte a la diversitat cultural.

Ricardo Bayon, membre del New America Foundation, EUA

Germana Patricia A. Daly, Tri-State Coalition for Responsible Investment.

Manfred Niekish, professor de conservació de la natura, Universitat de Greifswald

Moderador: **Charles McNeill**, Coordinador de l'equip del programa ambiental, Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), Nova York, EUA

Discurs de cloenda a càrrec **d'Achim Steiner**, Director General, UICN, Gland, Suïssa

ITINERARI 8: CORRUPCIÓ EN UN MÓN GLOBALITZAT

Organitzat per: Transparency International

Secretaria: Sarah Tyler

La signatura, el mes de desembre, de l'Acord anticorrupció de les Nacions Unides ha convertit la corrupció en un afer prioritari de l'agenda global. Aquest acord històric té les seves arrels en el fet que és ben palès que combatre la corrupció és fonamental en la lluita contra la pobresa arreu del món. El fenomen de la corrupció es pot trobar en tots els països, tant en els rics com en els pobres, però afecta sobretot els països en vies de desenvolupament, en els quals desvia diners que podrien haver contribuït al desenvolupament. La corrupció es pot vèncer, però només podem aspirar a combatre-la fomentant la transparència i la responsabilitat en tots els sectors de la societat.

En aquesta sessió del diàleg «**Contribuint a l'agenda global**» definim la corrupció, calculem els danys que provoca i ens fixem en el tractament que se'n fa als noticiaris i al cinema. També examinem diverses maneres de combatre la corrupció i subratllem la necessitat de formar coalicions. Després, ens centrem en una de les formes de corrupció més esteses i més perjudicials: la corrupció en l'àmbit polític. Observem exemples de corrupció política i els mitjans per frenar-la, i parem una atenció especial al finançament polític, ja que la cadena de la corrupció política sovint comença amb el desviament de diners cap als candidats i cap als partits. Acabem aquest diàleg tractant els marcs legal i institucional internacionals que tenen la finalitat de restringir la corrupció. Ens fixem en un tema en concret, la repatriació d'actius robats, en el qual les noves lleis internacionals tenen grans possibilitats de tenir-hi un paper molt positiu. Amb aquest diàleg desitgem generar un debat sobre la manera de garantir que aquests instruments ajudin a restringir la corrupció, que ajudin a portar els corruptes davant la justícia i a tornar els actius robats als seus beneficiaris legítims.

Dissabte, 25 de setembre de 2004

09.30-11.00

Definició del context: la corrupció, un dels reptes més grans del món globalitzat

Un cop d'ull general a allò que entenem per corrupció i per corrupció política, com el finançament polític afecta la corrupció política. La manera com la corrupció mina la democràcia i el desenvolupament i com pot portar a crisis socials, econòmiques i polítiques. Estudiarem per què el suborn en molts casos és un fet comú, quins estudis ens parlen sobre la percepció política de la corrupció, i veurem breument en quins sectors el suborn és més comú. Qui paga els suborns, qui els rep? Exemples de corrupció en primera plana.

La sessió tractarà els temes següents:

- Per què combatre la corrupció? Conclusions del baròmetre, enquesta de TI que posa de manifest que la corrupció és molt més prominent entre els càrrecs públics.
- Com la corrupció coarta el desenvolupament i fa créixer la pobresa entre milions de persones.
- Corrupció política, quines formes pot adoptar la corrupció política, exemples de corrupció a les notícies.
- Corrupció, una amenaça per a la democràcia.
- Com la corrupció erosiona la confiança pública en els governs, disminueix el respecte en les lleis, redueix l'efectivitat de la governança a tots nivells i perjudica el creixement econòmic al món.

Peter Eigen, president de Transparency International, Alemanya

Daniel Kaufman, director de Global Governance and Regional Learning, World Bank Institute (videoconferència)

Fernando Solanas, director de cinema, Argentina

Marianne Camerer, director de Global Access, Centre for Public Integrity

Moderador: **Eileen O'connor**, presidenta del International Centre for Journalists, ex corresponçal de la CNN a la Casa Blanca i corresponçal en cap a la oficina de Moscou

*Projecció de 3 minuts del documental de Fernando Solanas **Memoria del Saqueo** que tracta els problemes actuals a l'Argentina, com ara la corrupció i el malbaratament del diner públic. El director va ser guardonat al Festival Internacional de Cinema de Berlín per la seva carrera cinematogràfica, en què va rebre l'Os d'Or honorífic.*

Projecció de 3 minuts de spots televisius sobre la corrupció produïts per la Oficina de Nacions Unides per al Control de Droga i Prevenció del Crim.

11.00-11.30

Debat

11.30-13.30

La importància de la transparència en la prevenció del suborn i la corrupció

Tant la societat civil, el govern com el sector privat són grups propensos al suborn, i d'aquests el sector privat n'assumeix gairebé tota la culpa. Aquesta sessió analitza experiències/exemples de corrupció i esforços que ha fet el sector privat, la societat civil i el sector públic per acabar amb la corrupció.

La sessió tractarà els temes següents:

- Importància de la transparència a l'hora d'evitar i combatre la corrupció.
- Afavorir la transparència al govern.
- La corrupció en el sector privat i els esforços que fa per rebatre-la.
- Esforços que ha fet la societat civil per combatre la corrupció mitjançant campanyes a favor de la transparència.

Miklos Marschall, director executiu de Transparency International, Europa central i de l'est

Jeremy Carver, soci al gabinet jurídic londinenc Clifford Chance i director del Public International Law Group. Co-autor de *Oil and Gas Pipelines from Central Asia: A New Approach*.

Sarah Wykes, campanyes, Global Witness

Moderador: **Jeff Lovitt**, director de comunicació, Transparency International, Alemanya

13.30-15.30

Dinar

15.30-17.30

La repatriació dels béns robats: els mecanismes internacionals són un ajut o un obstacle?

Una anàlisi que esbrina com els documents internacionals, com ara la Convenció de NU sobre Anticorrupció i la Convenció per a la Unió Africana es poden utilitzar per combatre la corrupció tant en l'àmbit internacional com regional, centrant-se en el tema de la repatriació d'actius robats. També analitzem exemples de càrrecs públics que abusen del seu poder i s'apropien il·legalment de fons públics per al seu propi benefici. Fem un resum dels èxits/fracassos que hi ha hagut a l'hora de tornar fons robats.

Andrew Parker*, periodista, Financial Times, Regne Unit

Catherine Volz, director de Treaty and Legal Affairs Branch, Oficina de Nacions Unides per al Control de Droga i Prevenció del Crim (UNODC)

Akere Muna, advocat i president de TI Camerun

John Makumbe, activista social, Transparency International, Zimbabwe

Moderador: **Jeff Lovitt**, director de comunicació, Transparency International, Alemanya

Conclusions: **Eileen O'connor**, presidenta del Internacional Centre for Journalists, ex
corresponsal de la CNN a la Casa Blanca i corresponsal en cap a la oficina de Moscou

*Per confirmar

ITINERARI 9 TOUCHÉ

Organitzat per: The Asian Heritage Foundation

Secretaria: Rajeev Sethi

Touché està pensat per celebrar l'esplendor de la supervivència –es tracta més d'escenaris guanyadors i menys de profecies aterridores sobre el dia del judici final. Tracta de la inventiva i la creativitat de les persones i les comunitats que fan més amb menys. Treballa amb l'autonomia dels protagonistes culturals i l'èxit de les seves campanyes per a la consciència pública.

Touché intenta acostar-se al context de diverses formes culturals vulnerables però alhora tenaces, i fa un gran esforç per situar-se en un temps i espai tan adequats com sigui possible al Fòrum Barcelona 2004.

A **Touché**, les persones amb orígens i opinions diferents parlaran les unes amb les altres; compartiran els seus valors culturals particulars com a companys iguals en un món que recula de pressa en el regne dels sentits i en la diversitat de les seves espècies i expressions culturals.

Touché, organitzat i col·locat com a avantguarda de pensament multidisciplinari en matèria de patrimoni intangible podria crear un moviment sense precedents... un ressò decisiu, progressista, cap a l'expletiu –*touché!*

Els programes previstos s'aparten de la terminologia habitual de sessions plenàries, pauses/cafè, sessions matinals, etc. amb els seus horaris estrictes i actes interiors. Recorrem el camp de possibilitats que ofereix el recinte del Fòrum, i intentem que els actes estiguin relacionats amb altres manifestacions de tot tipus que tenen lloc al Fòrum. Per exemple, la sessió sobre «indústries culturals» té lloc prop del pati del Lotus Basar i la Microempresa, avivada per una superfície activa d'ONG i mostres d'artesanía en directe. La sessió sobre «espais culturals» busca l'alquímia amb el públic en les zones de menjar i actuacions, sota la popular placa fotovoltaica de la Plaça.

Els actes del primer dia s'han creat com si fossin un viatge cap a un món sublim de sensualitat... escoltar, tocar, veure, tastar i olorar alhora; activar els nostres «jos» més intuïtius. L'espai per a la reunió dels representants de la conferència i el públic obrirà abans de l'alba per a la primera sessió– potser pel cantó de la piscina de sobre l'edifici Herzog, o pel cantó del mar. Un grup de cinc dones d'una escola índia de cant *vedic*, que es fa valer en un paisatge cultural dominat pels homes, començarà els actes amb càntics sagrats, que evoquen la benedicció del sol naixent. L'especialista/activista que acompanya les dones contextualitzarà els rigors de transmissió per a aquest sistema antic, i implicarà els participants en una manifestació parlada.

A cada una de les sessions següents que hi haurà al llarg de tot el dia intentarem buscar exemples locals basats en una varietat de temes (vegeu guia), per explicar el difícil procés de protegir l'intangible amb el seu grup d'actors multidisciplinari.

El següent dia començarà tard. En resum, pot esbossar algunes pautes per a l'acció empesa per una ètica de compromís sostenible, individual i col·lectiu.

Tots els participants es relacionaran amb els activistes/especialistes que acompanyen els protagonistes, i es demanarà a cada un que tracti algun dels temes següents de les seves estratègies proposades o agendes per a l'acció: Narració: recerca i documentació; Autonomia; Emprenedoria; Col·laboració: professionals, govern i institucions. (S'adjunta, per separat, un resum del programa per al dia 1 i el dia 2.)

Amb manifestacions de patrimoni cultural intangible curiosament organitzades i tan participatives com sigui possible, les sessions **Touché** intentaran valorar les trajectòries i la implantació de les recomanacions de la UNESCO en aquest camp, i analitzar la funció que pot tenir aquest patrimoni a l'hora de resoldre qüestions de responsabilitat contemporània, local i internacional.

Tot això farà continuar els esforços per preparar estratègies i una carta d'objectius per superar les fronteres i agendes polítiques limitades, i per construir connexions i bases entre possibles participants, treballadors culturals i organitzacions. **Touché** també presentarà una estructura i parlarà de responsabilitats per a iniciatives tan importants com ara el Fons Cultural Mundial.

Els participants en l'esdeveniment són l'Asian Heritage Foundation, el Fòrum Barcelona 2004 i l'Institut Smithsonian, amb la col·laboració de la UNESCO i la Societat Geogràfica Nacional. Altres, com ara Imago, aportaran la seva experiència i exuberància creativa a la implantació d'aquest programa.

Dijous, 23 de setembre de 2004

07.30- 09.30

Llenguatge de la consciència (cosmovisió) A l'aire lliure- Davant el CCIB

*Alba, a la capella, temple o a la vora del riu...
Reunions de pregària en escoles i ashrams...
Invocacions per començar el dia...*

Començant a l'alba – un diàleg sobre tradicions de transmissió de coneixement; les dimensions orals i literàries del diàleg filosòfic, la poesia, el mite, conjurs rituals, pregàries, religió, textos i interpretació. De quina manera les creences i els actes de lingüística i discurs afecten la comunicació contemporània, l'alfabetització i l'educació, els costums socials i de gènere, i les nostres opinions de la història/canvi, supervivència i identitat?

*Déu em respecta quan treballo, però m'estima quan canto
~ Rabindranath Tagore*

*Canta les cançons d'amor celestial, O Cantant! Que la font divina de gràcia eterna i joia arribi a
la teva ànima
~ el Rig Veda*

Dones cantores - Varanasi, Índia:

Nandita Shastri, Ancha Laxmi, Mahima, Tirumal Jahnvi

Idea original: **Dra. Kapila Vatsyayan**, historiadora i administradora cultural, Índia

Agent provocador: **Òscar Pujol**, especialista en sànscrit, Espanya

10.30-12.30

Indústries culturals –veure ulls – fer mans – ser esperit al Lotus Basar

Coneixements de treball en fusta, metall i pedra

*Matí, i pertot la gent se'n va a treballar...
i troba dignitat cada dia en la seva feina i el seu saber –a mà.*

Avui dia, què vol dir ser un treballador? De quina manera està canviant, o deteriorant, la relació entre fer, veure, utilitzar i ser? Mentre inicieu el vostre treball de cada dia, nosaltres començarem a analitzar coincidències en l'espai creatiu d'«art», «ofici» i «disseny», i els seus vincles amb indústries i mercats complexos, que apareixen i desapareixen. Aquestes interaccions en les nostres «cultures» de comerç, i el nostre comerç de cultura tractaran les eleccions que fem com a usuaris i consumidors: formes part de la «massa» o d'un «nínxol»? Les teves eleccions reflecteixen o determinen models personalitzats o estàndards de comerç cultural? Arribarem fins al fons d'alguns dels efectes de les forces de mercat sobre producció cultural, i també distribució, consum, control i legislació.

Les coses que compres em deixen sense feina? ~fora al carrer

Respecta l'home, no el fabricant.

Com pots tenir tantes coses boniques, útils i ben fetes?

Són teves? On són les persones que les han fet?

artesans, Índia:

Gopilal Lohar, Virendrakumar Lohar, Syed Habib Pasha, Faraz Aqeel,

Shamim Khan, Rajendra Mishra, Rashid Ahmed Quadri Shah

Idea original: **Rajeev Sethi**, dissenyador, Índia

Agent provocador: **Jeffery LaRiche**, administrador cultural, EUA

Javier Mariscal, dissenyador, Catalunya

13.00-14.00

Hàbits alimentaris – cultiu, recol·lecció, pràctiques culinàries (moviments d'aliments) al CCIB sala 133/134

Moviments i pràctiques de menjar

Què és el menjar? A l'hora de dinar, tractarem les cultures de recol·lecció, i creixement, parlarem de moviments estacionals, la collita i la caça... abundància i necessitat. La fam i la desnutrició estan lliures de dimensions culturals?

En un dinar sense presses, parlarem de les diferències «ètniques» i regionals en els models de preparació i consum, els canvis en la tecnologia del menjar (menjar «orgànic» versus menjar «industrial») i qüestions sociopolítiques que tenen a veure amb els drets de cultiu i recol·lecció als «comuns».

Idea original: **Jean Lheritier** (Slow Food, França)

Agent provocador: **Vandana Shiva** (científica, Índia)

Antoni Miralda (conservador – Museu Gastronòmic, Espanya)

15.30-16.30

Cos, ment, ànima (ésser humà i naturalesa) al CCIB sala 133/134

Disciplines de vida equilibrada (Espanya, Índia)

La sessió de l'hora de la migdiada tractarà el descans i la renovació; les energies naturals i l'ésser humà. És el desenvolupament individual —de l'Home al Superhome— un impuls/categoria intercultural?

Com mantenim avui dia un equilibri entre habilitat física i intel·ligència emocional?

Parlarem de les tradicions i pràctiques de la disciplina física, mental i espiritual, que equilibra les forces a la vida humana i la naturalesa: l'estrès, la vellesa, masculí/femení...

Com és que determinades pràctiques, com ara el ioga, prosperen a molts llocs mentre que altres pràctiques continuen marginades?

Idea original: **Swami Niranjanananda Saraswati**, Professional del ioga, Grècia

16.45-18.15

Espai i comunitat (espai cultural) al CCIB a la sala 111

Espais culturals

Quan cau el sol i la tarda refresca, tractarem temes sobre la tornada a casa: la família i la vida en comunitat, i sobre el que passa amb els nostres espais privats i de trobada, i amb els espais itinerants, de transició en les nostres anades i vingudes...

En què s'han convertit els nostres espais? Com canvien les solucions constructives i d'infraestructura davant el benestar econòmic, la desterritorialització del capital i les forces cosmopolites del consum, l'entreteniment i la resocialització...

Què suposa viure amb altres persones dins i fora de casa —quina relació mantenen els espais que habitem i els nostres relats i maneres d'entretenir-nos, els nostres debats i autoreflexions, les nostres necessitats afectives i pragmàtiques.

Mags i artistes – Índia, del musical Jiyo, AHF

Idea original: **Uwe Brueckner**, arquitecte, Alemanya

Agent provocador: **Laurent Lévi-Strauss**, UNESCO, França

18.30-20.00

El Teatre de la Imaginació (carnaval) a l'Auditori del Fòrum o al Hall del CCIB

Música tradicional dels sufís (Panjab, Pakistan)

De quina manera continuem compartint històries i expressions mítiques, utòpiques i quotidianes? El crepuscle es fon amb la nit mentre entrem en un reialme d'actuacions com a forma d'entreteniment, de connexió amb el diví, i de crítica social... Com podem reforçar la capacitat de crear, de ser originals i d'ampliar els nostres vocabularis d'expressió? Quina funció es preveu que exerceixin els nostres mitjans de comunicació regionals i internacionals? S'està fent fora les arts de la ràdio i la televisió? Quin nivell d'experimentació, llibertat d'expressió i imaginació permeten les nostres institucions culturals?

Conjunt de músics:

**Devo Khan Manganiyar, Anwar Khan Manganiyar,
Ghazi Khan Manganiyar, Madhusudhan Samanta Baul,
Ashok Hazra Baul**

Idea original: **Madangopal Singh**, músic, Índia

Agent provocador: **Barbara Santos**, teatre activista, Brasil

21.15-23.00

Curació ritual (sistemes de coneixement) al CCIB sala 111

Xamans i curanderos (Àsia)

Què feia la teva àvia quan estaves malalt? Fins a quin punt avui són saludables les nostres pràctiques d'atenció i curació?

A mesura que es fa fosc, expliquem diversos mètodes tradicionals de curació: ciències del cos i la ment que aporten segles d'experiència sobre la cura de la vida en diferents entorns...

Com expressen i preparen les persones els seus esperits, imaginacions col·lectives i capacitats per al creixement i la resistència? Analitzem la necessitat de cerimònies i rituals de catarsi comunitària, així com els coneixements i pràctiques «xamanístiques» dels indígenes...

És l'«animisme aplicat» menys vàlid o útil que el «racionalisme empíric»? Es pot oposar la «divinització» realment al «diagnòstic»? Quines coincidències, conflictes i diàlegs possibles trobem a totes les nostres ciències i arts curatives?

Curanderos [via vídeo]

Idea original: **Pepita Seth**, escriptora, fotògrafa, Regne Unit

Agent provocador: **Sudhir Kakar**, psicòleg, Índia

Divendres, 24 de setembre de 2004

09.30-11.00

Contacontes: investigació i documentació

Investigar, documentar i protegir el patrimoni intangible. Com poden reparèixer els relats de la cultura intangible? Com es pot entendre la relació entre tradició i modernitat? Com s'aconsegueix que la teoria i la interpretació de la cultura intangible sigui rellevant, accessible i interessant, sobretot per a les comunitats implicades? Com podem transformar els museus en experiments vius, els arxius en bancs d'idees i les teories en pràctica?

Jay Griffiths, auto de 'A sideways look at time', Regne Unit

Rebecca Hossack, art aborigen

Laurent Lévi-Strauss, UNESCO, França

Jean Comaroff, professor d'antropologia a la Universitat de Chicago, autor de *Body of Power, Spirit of Resistance* [via vídeo]

Arjun Appadurai, antropòleg i autor de *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalisation* [via vídeo]

Stuart Blackburn, Antropòleg, Regne Unit [via vídeo]

Jonathan Robinson, presentació en tècnica mixta «Imaginacions disputades»

11.00-11.30

Pausa cafè

11.30-13.15

Autocapacitació

Com s'ho fan les comunitats per cultivar orgull, confiança i imaginació? I de quina manera aconsegueixen mantenir les seves formes de ser vives i rellevants en relació amb les forces globals? Com es cultiva la transmissió de coneixement, llengua i aptituds? Quines són les possibilitats i les estratègies per portar a terme iniciatives de política global i regional?

Jean Lheritier (Slow Food, França)

Rajeev Sethi, dissenyador, Índia

Jeffery LaRiche, administrador cultural, EUA

Maria Todi Wanan, T'boli de Mindanao, Filipines

Hafsat Abiola, KIND: Iniciativa Kudirat per a la Democràcia, Nigèria

Maria Keita, educadora en cultura oral, Mali [via vídeo]

15.30-17.15

Iniciativa

Explorar què passa quan el comerç es troba amb el patrimoni. Explicar relats d'empreses de la localitat que donen suport a mitjans de vida sostenibles mitjançant la participació en la cultura. Com poden els mercats internacionals, els mitjans de comunicació i el turisme enriquir més que no pas degradar el patrimoni cultural? Podem anar més enllà del preus mínims, per facilitar les trobades i les relacions mútues? Quines són les amenaces i les oportunitats que representa la propietat intel·lectual?

Mandla Mentoor & Kgholo Ramadiro, Soweto Mountain of Hope

Uwe Brueckner, arquitecte, Alemanya

Wend Wendland, Patrimoni intangible i propietat intel·lectual: reptes i perspectives de futur

Shigeru Ban, arquitecte japonès que construeix amb paper [via vídeo]

17.15-17.30

Pausa cafè

17.30-1900

Col·laboradors: professionals, govern i institucions

Quines són les relacions entre els professionals locals i les institucions mundials? Com poden els governs i les institucions tenir la sensibilitat, la perspiciàcia i la connexió necessàries per legislar i pensar a favor de la renovació cultural? Podem replantejar-nos l'equilibri del poder? De quina manera poden actuar el poder de les finances i el govern per alimentar més que no pas amenaçar la creativitat i les decisions de les comunitats locals? Com poden els instruments de la legislació dels Drets Humans protegir el patrimoni intangible?

Vandana Shiva, física i activista, Índia

James Early, director d'Estudis Culturals al Centre per a Programes de Cultura Tradicional i Estudis Culturals de l'Institut Smithsonian

Barbara Santos, teatre activista, Brasil

Irene Khan, directora general d'Amnistia Internacional [via vídeo]

Marina Silva, ministra de Medi Ambient, Brasil [via vídeo]

19.15-20.15

Debats finals – Agendes d'actuació

SESSIÓ DE CLOENDA

Diumenge, 26 de setembre de 2004

09.30-10.15

Presentació de les conclusions del Diàleg *Contribuint a l'Agenda Global* a càrrec de:

Toni Comín, coordinador de l'Itinerari 2 y professor d'ESADE-URL, Espanya
Diana Rodríguez, coordinadora de programes de corrupció política de Transparency International, Alemanya
Josep Xercavins, coordinador de la secretaria, Fòrum Ubuntu, Espanya

Moderat per **Mireia Belil**, directora de Diàlegs, Forum Barcelona 2004

10.15-11.15

Sessió de cloenda del Diàleg *Contribuint a l'Agenda Global*

Reptes del segle XXI, amb la participació de:

José María Figueres, Conseller delegat, Fòrum Econòmic Mundial, Ginebra, Suïssa
Achim Steiner, director general de UICN, Gland, Suïssa

Moderat per **Francesc Cruanyes**, periodista de TVE- Catalunya, Espanya

11.15-11.45

Pausa cafè

11.45-13.45

Sessió de cloenda dels Diàlegs Fòrum Barcelona 2004

Presentació d'un vídeo resum dels 5 mesos dels Diàlegs, seguit del debat:

Les 5 D - Diversitat, Desenvolupament, Diàleg, Democràcia, Dones.

Amb:

Fatma Alloo
Bianca Jagger
Evelyne Herfkens
Vicky Tauli-Corpuz
Aroha Te Pareake Mead

Moderat per **Mireia Belil**, Directora dels Diàlegs, Fòrum Universal de les Cultures - Barcelona 2004

ACTIVITATS PARAL·LELES

A) SEMINARI ESPECIAL DEL PNUMA:

Relacionant Consum Sostenible i Qualitat de Vida

Organitzat per: PNUMA – Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient, Oficina Regional per Europa i CSC – Capability and Sustainability Centre, Cambridge

Secretariat: Àngels Varea, Rie Tsutsumi, Flavio Comim

Dimecres, 22 Setembre, 2004

Sala 111 del CCIB

Les pautes actuals de consum i producció són responsables per un ampli espectre d'impactes sobre el medi ambient i sobre la salut i benestar humans. La Cimera Mundial per al Desenvolupament Sostenible del 2002 a Johannesburg va reconèixer que canvis a la manera de produir i consumir de les societats són indispensables per aconseguir desenvolupament sostenible global. A Johannesburg va haver una crida a l'acció per sensibilitzar i implementar iniciatives que promoguin consum i producció sostenibles, incloent programes de formació, sensibilització i capacitació a favor de governs, administracions locals i el sector de negocis i indústria.

State of the World 2004, l'informe anual del Worldwatch Institute, tracta aquest any sobre la Societat de Consum i alerta que un apetit de consum sense precedents està posant en perill els sistemes naturals dels quals tots depenem, dificultant encara més que els pobres del món cobreixin les seves necessitats bàsiques. I simultàniament, els alts nivells d'obesitat i deutes personals, falta crònica de temps, i un medi ambient degradat són tots senyals de que consum excessiu està fent disminuir la qualitat de vida per a molta gent.

Els objectius del seminari *Relacionant Consum Sostenible i Qualitat de Vida* són clarificar la relació entre consum sostenible i qualitat de vida, i derivar unes recomanacions pràctiques per les estratègies de promoció del consum sostenible.

Considerar el paper dels diferent actors, incloent els mitjans de comunicació, planteja qüestions interessants com ponderar si un millor enteniment de la relació entre consum sostenible i qualitat de vida podria facilitar esforços per, per exemple, en el cas de la societat civil

- popularitzar la discussió sobre consum, felicitat i estils de vida sostenibles,
- contribuir a la capacitació de consumidors i ciutadans com actors capaços, no tan sols d'escollir, sinó també de demandar productes i serveis sostenibles, i capaços de lobby les empreses i el govern per perseguir una millora en la qualitat de vida de tots,
- capturar l'atenció d'aquells encara no particularment preocupats amb qüestions de medi ambient o amb el benestar de generacions futures, en el sector empresarial
- ajudar a productors i al sector de marketing a promoure productes i serveis sostenibles,
- incentivar a les empreses a incloure consum i producció sostenibles a les agendes de Responsabilitat Social Corporativa, en el sector de govern i administracions, als diferents nivells,
- fer que el consum sostenible sigui més fàcil d'entendre i generar la voluntat política necessària per a establir estratègies per promoure consum i producció sostenibles,
- facilitar la formulació de polítiques de consum i producció sostenibles que integrin d'una manera efectiva consideracions socials, econòmiques i de medi ambient,
- contribuir a campanyes efectives de sensibilització pública i educació.

Aquest seminari, que té lloc dins del marc del Fòrum Universal de les Cultures Barcelona 2004 el 22 de setembre, és co-organitzat per PNUMA Oficina Regional per Europa i el Capability and Sustainability Centre juntament amb el Fòrum i l'Ajuntament de Barcelona.

10:30 – 13:30

Avaluant benestar i consum sostenible

Des Gasper, Degà i Catedràtic Associat de Public Policy Management, Institute of Social Studies, La Haia, Holanda

Enric Pol, Professor de Psicologia Social, Universitat de Barcelona

Flavio Comim, Director Capability and Sustainability Centre, St Edmund's College, University of Cambridge

Moderador: **Àngels Varea**, PNUMA Oficina Regional per Europa

13:30– 15:00

Dinar

15:00 – 17:30

Promovent consum sostenible a la pràctica, i qualitat de vida

Salvador Samitier, Cap del Servei de Qualificació Ambiental, Direcció General de Qualitat Ambiental, Departament de Medi Ambient i Habitatge, Generalitat de Catalunya

Txema Castiella, Director d'Educació Ambiental i Participació, Ajuntament de Barcelona, Espanya

Isabella Marras, UNEP Division of Trade, Industry and Economics

Eugeni Villalbí, Responsable de l'Àmbit de Sostenibilitat del Consell de la Joventut de Barcelona (CJB)

Pep Tarifa, Director Tècnic de la Fundació Fòrum Ambiental

Anna Tardà, Responsable de l'Àrea de Medi Ambient de la Junta Directiva de l'Organització de Consumidors i Usuaris de Catalunya (OCUC)

Moderador: **Enric Pol**, Professor de Psicologia Social, Universitat de Barcelona

17:30 – 18:00

Pausa

18:00 – 19:30

Discussió Final

Moderador: **Flavio Comim**, Director Capability and Sustainability Centre, St Edmund's College, University of Cambridge

B) DOCUMENTAL DE LA CONSULTA JUSTÍCIA GLOBAL

Dimecres, 22 de setembre de 2004

13.15-14.00

Sala 131

Documental 1. Veus per un Comerç pel Desenvolupament

Direcció: Carles Hernández

Amb la participació de: Ramon Torrent, Gonzalo Fanjul

Dijous, 23 de setembre de 2004

13.15 -14.00

Sala 131

Documental 2. Veus per regular els mercats financers

Direcció: Carles Hernández

Amb la participació de: Carlos Jiménez Villarejo, Bernard Cassen,

Divendres, 24 de setembre de 2004

13.15-14.00

Sala 131

Documental 1. Veus per un Comerç pel Desenvolupament.

Direcció: Carles Hernández

Amb la participació de: Ramon Torrent, Gonzalo Fanjul

C) SESSIÓ ESPECIAL DE LES CONCLUSIONS DE LA FIRA DEL FÒRUM 2004

La Fira: què passa quan el teixit associatiu pren la paraula

24 de setembre de 2004

17.30-19.00

sala 112 del CCIB

"En el marc del Fòrum, la Fira ha presentat les propostes de més de 500 organitzacions que treballen, des de l'àmbit local, temes que afecten a l'agenda global actual. Han estat 5 mesos d'accions, idees, debats i reivindicacions en relació als problemes i reptes de les societats en les que vivim. L'ordre social global, la democràcia, la resolució de conflictes, la diversitat i el medi ambient, entre d'altres, han protagonitzat els continguts dels estands i la programació de l'Speakers' Corner. El recull audiovisual presentat en aquesta sessió vol ser un homenatge a totes les organitzacions i persones que treballen per fer, de les nostres societats, espais de convivència i progrés."